



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VIII. Eam neceßitatem, qua votum obstringit, nihil repugnare
Christianæ libertati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT VIII.

*Eam necessitatem, qua votum obstringit, nihil
repugnare Christiana libertati.*

Nec verò minus hîc propterea Christiana liber-
tatis inesse putarunt, quòd tali necessitati subde-
rentur: immo verò amplius; eùm tanto essent liberio-
res, quanto meliores: & tanto meliores, quanto in tam
sancto proposito alacriores atque firmiores. Bonas
enim mentes & corroborat votum, & subinde exsti-
mulat considerata persenerandi necessitas: vt in cœ-
pro itinere tâto celerius atq; ardentius ad propositum
æternæ gloriæ brauium procurrat. Vt enim minùs
liberi non sumus, quia diuinis præceptis parere tene-
mur, si hac excitati parendi necessitate, in via manda-
torum dilataro corde curramus: ita posteaquam sibi
quis sanctissimum institutum monasticæ disciplinæ
vtrò fecit necessarium; nullam patitur detrimentum
veræ libertatis; quando id tanto retinet constantius,
quanto minùs ab eo desciscere, integrum sibi esse per-
spexerit, quemadmodum neq; beatis spiritibus pro-
pterea minus esse dicendum est libertatis, quòd vsque
adeò confirmati in bono sint; vt ab eo iam nequeant
vlla voluntatis aucterione diuelli, ad quorum liberta-
tis perfectionem tanto magis hîc accedimus, quanto
magis votis Deo factis, in bono confirmamur. Sin au-
tem admotis semel ad aratum manibus, retrò ani-
mus respectat, seculum desiderans, & relictas mundi
voluptates; iamque tristis & grauatum facere incipit,
quòd nemine præcipiente volens libensque suscep-
tat: minùs profectò liber est, non propter assumptam
voti obligationem, sed propter relapse ad seculum vo-
luntatis carnalem cupiditatem; & quia minùs iam de-
lectat quod sanctum est, non quia præstare tenetur
quod promissum est. Nisi fortè & Christiani nominis
factam

factam in baptismo professionem (in qua pactum ac
 votum quoddam seu promissionem inesse, Veteres scri-
 ptum reliquerunt) accusare libeat, tanquam aduersam
 Christianæ libertatis; quod ei qui minus postea vidē-
 do respōderit, si tristis videlicet præcepta seruet Chri-
 stiana, libertatem proculdubio tanto minus habeat
 Christianam, quanto magis ad rectè iusteque viuen-
 dum, ratione susceptæ professionis adstringitur. Alia
 est igitur necessitas, qua quippiam facere tenemur po-
 stulante aut præcepto aut promissio. Alia, qua ad fa-
 ciendum bonum, tristis quispiam inuitusque com-
 pellitur. Quarum prior nihil detrahit ei, quæ quidem
 humanæ conditioni congruit, libertati. Posterior verò
 eam excludit, propterea quod inuitus bonum qui fa-
 ciat, is non liber, sed seruus sit. Ideoque de hac necessi-
 tate diuus Hieronymus ait in epistola ad Rusticum:
 Utinam quod renuntiamus seculo, voluntatis sit non
 necessitatis; & paupertas habeat expetita gloriam, non
 illata cruciatum! Et diuus Ambrosius, Qui diligit, in-
 quit, ex voluntate facit, quæ sibi sunt imperata: qui ti-
 met, ex necessitate. Itaque Dominus, ait, operationes
 seruulorum suorum spontaneas probat potius quam
 coactas. Ideo ex seruis liberos facit, ut magis volunta-
 tum nostratum munera, quam necessitatum obsequia
 conferamus. Sic Ambrosius, seruilem videlicet quan-
 dam necessitatem significans, quæ vltionæ voluntati
 opponitur. De qua necessitate loquitur & ipse Apo-
 stolus in posteriore ad Corinthios epistola, vbi cum
 ad eleemosynarum largitionem hortaretur, Vnusquisque,
 inquit, prout destinauit in corde suo, non ex tristitia
 aut necessitate; hilarem enim datorem diligit Deus. A
 quo sacrificium, inquit Leo, nec cum mœrore offera-
 tur, nec inter dâna numeretur. Sic & in priore ad Co-
 rinthios de necessitate locutus est idem Apostolus,
 cum scribit: Nam etsi euangelizauero, non est mihi
 glo-

Dionysius
Arcopagita
cap. vit. Eccle-
siastica Hie-
rarchia.

Aug. in Psal.
75. epist. 59.
Hieron. in sine
lib. 1. Apolo-
gia contra Ru-
finum.

Ambrosius lib. 9.
in Lucam ad
cap. 20.

Chrysostomus
Homil. 68. in
Matth.

Greg. Homil.
de Ascens.

Serm. 12. in
Psal. 118.

Cap. 9. ?

Serm. 3. De
ieiunio septimi
mensis.
8. Cor. 9.

gloria: necessitas enim mihi incumbit. vñ enim mihi est, si non euangelizauero. id est, malo meo non euangelizabo, vt Augustini quidem commentarius habet, quia fame cruciabor, & vnde viuam non habebō. Si quidem ille vitæ huius sustentandæ significatam necessitatem intellexit: quia si compulsus fuisset Apostolus euangelizare, non ei gloria apud Deum extitisset, propterea quòd inuitus & perfunctoriè rem tantam egisset, ex cupiditate emolumenti terreni, non amore Christi, & alienæ salutis desiderio. Nã sequitur, & dicit: si enim volens hoc facio, mercedem habeo, gloriæ videlicet apud Deum sempiternæ. Si autem inuitus, id est, coactus transigendæ huius vitæ necessitate, dispensatio mihi credita est, vt aliis proſit Euangeliũ, quibus hoc dispensato, nõ mihi qui fictus sum. Qui enim inuitus facit, inquit Augustinus, propter cõmoda gaudiaq. carnalia; quæ si aliter habere posset, illud desereret; ipse vtique fictus est, ideoq. inuitus facit: sed eis nihilominus prodest, erga quos facit. Se enim tantũ à mercede salutis alienat, non etiam illos priuat, quibus cibaria dñica etiã malus seruus impendit. Plurimum enim refert, ait diuus Ambrosius, vtrum ex voluntate quid facias, an necessitate, quod placeat Deo. Denique voluntarius minister habet præmium: coactus dispensat obsequium, sicut Apostolo dicente cognouimus. Scripsit enim: Vñ mihi est, si non euangelizauero. Si enim volens hoc ago, mercedem habeo: si autem inuitus, dispensatio mihi credita est. Et infra: Aperuit, inquit, mihi huius altitudinem consilij, in epistola ad Philemonem scripta: quia quod ipse esset, alium esse vellet: vt voluntate potiùs quàm necessitate detulisset Domino videretur. Itaque pro Onesimo interueniēs, sic ait: Sine consilio tuo nihil facere volui, ne velut ex necessitate bonum tuum esset, sed voluntarium. Hæc diuus Ambrosius sermone decimoquarto in Psalmũ cente-

*Libr. de opera
monachorum.
cap. 2. & 10.
Et lib. 1. cõtra
epist. Parme-
niani, cap. 11.*

544 DE CHRISTIANA LIBERTATE
centesimum decimum octauum. Quod autem adfe-
runt quidam, votum ratione obligationis suae esse le-
gem. Christi autem beneficio desuisse nos esse sub le-
ge: tale est quod ipsi quoque iuramento non leuem im-
porter iniuriam: vtrumque enim priuata cuiusdam le-
gis vim habet. Quid autem sit, hominem Christianum,
gratiaque beneficio liberum, non esse sub lege, supra
a nobis est explicatum.

CAPVT IX.

*Respondetur ad argumenta quadam ex Prospero &
Hieronymo proponi solita.*

*Lib. 2. de vita
contemplat.
cap. ult.*

In Psal. 116.

Epist. 86.

AT Prosper, inquis, sic ieiunare suadet, vt non
nos ieiunandi necessitati subdamus. Quare sic
quoque & continentibus & pauperibus esse debemus, vt
nullam hic nobis iniciamus necessitatem, qua votis
factis liberi esse nequeamus. Sed quid hic Prosper obi-
icitur? qui si vouere non censuisset esse laudabile, non
adhibuisset ad Psalmi expositionem, vbi scriptum est,
Vota mea Domino reddam; illam Augustini senten-
tiam: Quisquis bene cogitat quid voueat Domino, &
quae vota reddat, seipsum voueat, seipsum reddat: hoc
debetur, hoc exigitur: imago Caesaris, reddatur Caesa-
ri; imago Dei, reddatur Deo. Neque hoc, credo, im-
probasset, quod certe Augustinus, cum commemo-
rasset, non improbauit, quod vouerant tum Christiani
quidam, ieiunaturos sese per plurimos dies. Verum de
de pristinis non publicis communibusque Ecclesiae
ieiuniis Prosper loquitur, & illos maxime respicit,
quos docet in recipiendis peregrinis fratribus hospita-
litatem colere. Publica enim si spectentur ieiunia,
nemo ea solui debere, propter cuiusquam adue-
tum fratris existimet. Et quis etiam est spiritalium
fratrum, de quibus Prospero sermo est, qui cum
sciat